

2022-05-16

Till: Anders Wannberg, Regeringskansliet

Remissvar från Svensk Armaturindustri på betänkande av 2020 års dricksvattendirektiv, SOU 2021:81

Svensk Armaturindustri har gått igenom betänkandet av 2020 års dricksvattendirektiv, ”En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet” SOU 2021:81. De vi vill beröra är följande:

- Kapitel 10: Riskbaserad metod för dricksvattensäkerhet
 - 10.5.2: Vid vattenprovtagning är det viktigt att testa både ospolat och spolat vatten. Fördelen med ospolat vatten är att de värden som erhålls speglar hela transporten från vattenverk till tappkran men om ett test även kan göras efter att vatten spolats igenom fastighetens VVS installation kan värdefull information erhållas om hur urlakning av ämnen är fördelad mellan VA nätet och fastighetens VVS installation. Detta ger branschen och kommunerna värdefull information om statusen i de VA-nät och VVS-nät som är installerade och var eventuellt nödvändiga åtgärder ger bäst effekt. Det är även viktigt att testförfarandet standardiseras så långt det är möjligt och att spolningen inför ett spolat prov görs med hänsyn till fastighetens storlek, utformning och tappställets placering.
 - 10.5.3: Kraven på urlakning av bly i dricksvattnet är enligt det nya dricksvattendirektivet satt till 5 µg/liter. Detta ska mätas vid tappkranen och spegla hela både VA- och VVS-nätets status. Vi anser att en fördelning av urlakningskrav från VA- respektive VVS-nätet ska kunna anpassas efter regionala förutsättningar. Om det är relativt höga blyhalter i det vatten som kommer in i en fastighet ska det ställas högre krav på fastighetens VVS-installation så att det vatten som når tappkranen uppfyller kraven. Är blyhalterna låga kan det ge bättre förutsättningar för fastighetsägarna att välja en VVS installation som har bättre förutsättningar att möta kraven på hållbarhet och livslängd, (det är inte alltid fallet men en regionalt anpassad fördelning skapar flexibilitet så att åtgärder ger optimalt resultat).
- Kapitel 11: Material i kontakt med dricksvatten.
 - 11.1.3, samt 11.5.5: En avgörande faktor för att skänka legitimitet till det nya DWD vilar på att branschen kan lita på att de tester som genomförts är enhetliga, opartiska och att de installationer som görs klarar de krav som gäller där installationerna hamnar. Tester ska tas fram på vetenskaplig grund, vara möjliga att genomföras nationellt på nordiskt vatten och resultaten ska kunna ge godkännande i hela EU. Testförfarandet ska präglas av öppenhet, spårbarhet och transparens. En tredje part bör, vid behov, kunna få tillgång till underlag för att kunna ta korrekta investeringsbeslut.

2022-05-16

Till: Anders Wannberg, Regeringskansliet

DWD får inte bli en katalysator till att branschen koncentreras till ett fåtal stora producenter som levererar ett fåtal likriktade och regionalt dåligt anpassade material. Om branschen i framtiden konsolideras, ska den göra det av andra anledningar än att det blir svårt för små aktörer att bära kostnaderna för test och kontrollrutiner. Att ta fram nya och innovativa produkter och material ska inte bara vara möjligt för de största aktörerna på marknaden. Tester ska vara proportionerliga, vilket inte är samma sak som att de ska vara lätta att klara. Vi stödjer tanken på tuffa krav, så att Europas kunder känner sig trygga med att de produkter de köper och installerar är säkra att använda. För att det nya DWD ska bli en framgång och nå sina mål måste alla inblandade parter vara öppna för anpassningar av sina nuvarande tester och regelverk.

- 11.3.2: Nyttjandet icke-avzinkningshärdade material där dessa i dag används riskerar att allvarligt förkorta en installations livslängd, hållbarhet och öka risken för tidiga läckage, se studien: (Durability of the non-dezincification resistant CuZn40Pb2 brass in Scandinavian waters). Att använda rätt material är avgörande för att minimera risken att bly i mässing läcker ut i dricksvattnet. Detta gäller både på kort sikt, direkt efter färdigställandet, och på lång sikt, under hela installationens livslängd. Blyutlösning från mässing i vatten är ett mycket komplext fenomen som påverkas av många olika parametrar där materialets förmåga att bilda ett icke vattenlösligt skikt på ytan i sin reaktion med vattnet är avgörande. I Norden är det avgörande att fortsatt kunna nyttja avzinkningshärdade material. Det är även avgörande för att kunna möta de miljö- och klimatmål som satts inom EU. I dag återvinns ca 90 procent av allt material som använts till blandare, rör och kopplingar. Det material som kommer in för återvinning räcker dock inte eftersom efterfrågan/marknaden ofta är större nu än den var när dessa produkter monterades in. Mellan 80 och 95 procent av det som i slutändan blir nya blandare, rör och kopplingar kommer från återvunnet material. Återvinning ger en minskad konsumtion av naturresurser i form av både material- och energi vilket medför en avsevärd klimatbesparing. Klimatpåverkan för att tillverka mässing ur jungfruliga råvaror är ca 8,4 ggr högre jämfört med tillverkning genom återvinning, vilket motsvarar en klimatbesparing på ca 3,5 kg CO₂/kg (T. Rydberg, IVL Svenska Miljöinstitutet, 2021). Om det nya dricksvattendirektivet gör att det material vi i dag återvinner tvingas till deponi får vi en kraftig uppgång i användningen av jungfruligt material vilket leder till ett ökat klimatavtryck.

2022-05-16

Till: Anders Wannberg, Regeringskansliet

- Kapitel 13: Vattenläckage
 - På VVS Fabrikanterna har vi länge påtalat behovet av att mäta och följa upp vattenläckagenivåerna för att den vägen skapa en tydligare bild av det åtgärdsbehov som finns i det svenska VA-nätet. Den föreslagna storleken på vattenleverantörerna, för att omfattas av kravet på vattenläckagemätning, har satts till 10 000 kubikmeter per dag alternativt en försörjning av minst 50 000 st personer. I övriga Europa kan det mycket väl vara en väl motiverad gräns men för ett glesbefolkat Sverige kvalificerar sig enbart ca 50 st verksamhetsutövare till den gruppen vilket är mindre än 20 procent. Det finns 290 kommuner som i större eller mindre utsträckning erbjuder kommunala VA-tjänster och för att få en komplett bild av VA-nätets status anser vi att gränsen bör sättas på en nivå som omfattar åtminstone hälften av alla vattenleverantörer. En mätning har även fördelen att ge en bild på var insatser i ett nät bör sättas in för att åtgärderna ska ge bästa avkastning. Enligt kap 13.4.2 uppges att medlemsländer kan ställa krav även på mindre vattenleverantörer.
 - Tröskelvärdena bör sättas på en ambitionsnivå som möjliggör en hållbar vattenförsörjning vilket kan variera regionalt pga olika förutsättningar. Mättenheter (procent och/eller m³/km) bör även anpassas för att ge en rättvis bild då rörlängder per invånare kan vara upp till 15 gånger längre i glesbygd jämfört med stad.
- Kapitel 22: Konsekvensutredningen
 - 22.8.2 samt 22.9.2: Enligt en undersökning som vi själva gjort mot våra medlemmar, är de generellt positiv till det nya drickvattendirektivet men de två faktorer som oroar mest är en potentiellt omfattande administration och ökade kostnader. Detta är en oro främst bland mindre företag vars huvudsakliga försäljning ligger på nationell nivå. Det är därför av vikt att vi från svensk sida poängterar behovet av att finna vägar att förenkla och hålla administration och testning på en proportionell nivå, (som tidigare nämnts). Vi förväntar oss en ökad administration inledningsvis men det är inte säkert att den bördan minskar med en gemensam marknad. Många aktörer kan tvingas byta till nya material, på tveksamma grunder, och de tester och testrutiner som införs riskerar att göra den administrativa bördan tyngre än den är i dag. DWD får inte bli en katalysator till att branschen konsolideras till ett fåtal stora aktörer.

Bengt Henricson
Svensk Armaturindustri

